

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Theologia Scholastica Secundum Viam Et Doctrinam D. Thomæ Aquinatis, Doctoris Angelici

In Celebri Archiepiscopali Benedictina Universitate Salisburgensi, methodo
& norma ibidem usitata publicè tradita, & in IV. Tomos digesta ; Qvorvm
Primvs Tractat De Deo Vno Et Trino, Deq[ue] Creatura Angelica ...

Mezger, Paul

Augustæ Vindelicorum, 1695

Articulus II. Quas pœnas causet originale peccatnm post mortem?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74152](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74152)

ARTICULUS II.

Quas penas causet originale peccatum post mortem?

SUMMARI A.

1. Peccatum originale causet penam damni.
2. Parvuli in peccato originali decedentes non patiuntur beatitudine naturali.
3. Probat per auctoritatem & rationem.
4. Idem non patiuntur penam sensus.
5. Probat per auctoritatem & rationem.
6. Explicantur Scripturae in oppositum adductae.
7. Disparitas de penis huius & alterius vitae.
8. Ratio, cur infantes potius penam damni, quam sensus patiantur.
9. Originale conjunctionum actualium causet maiorem penam intensivam.
10. Alligatio ad limbum non est pena sensus.
11. Parvuli propter penam damni non patiuntur tristitiam.
12. Quis futurus status Angelorum post extremum iudicium?

§. I.

An pena damni sit effectus peccati originalis?

1. **CONCLUSIO PRIMA.** *Penam damni est effectus peccati originalis. Est de fide ex definitione Tridentini Sess. 5. can. 4. & 5. de pecc. orig. dicente, quod parvuli sine baptismo morientes in penam peccati originalis priventur vitâ aeternâ. Et Jo. 3. Nisi quis renatus fuerit ex aqua & Spiritu S. non potest introire in regnum DEI. Sed privari vitâ aeternâ, & non posse introire in regnum DEI, est ipsa pena damni: ergo.*
2. Inferes ex dictis contra singularem opinionem Ambrosii Catherini, Parvulos absque baptismo mortuos non fore beatitudine naturali, ut sentit communis Catholicorum DD.

Constat in primis ex auctoritate. Nam primò in Florentino definitur, illorum animas, qui in actuali mortali peccato, vel in solo originali decedunt, mox in infernum descendere, penis tamen imparibus puniendas. Secundò D. Aug. l. 1. de pecc. merit. c. 16. de illis parvulis; *Mul-tum, inquit, fallit & fallitur, qui eos in condemnatione predicat non futuros, dicente Apostolo, iudicium ex uno delicto in condemnationem, &c.* Tertio D. Anselmus de Concept. Virg. c. 27. *Si originale peccatum est aliquod peccatum, necesse est, omnem hominem in eo natum, in illo non dimisso damnari, quæ omnia cum beatitudine naturali repugnant.* Unde

3. Ratio corollarii est primò. Beatitudo naturalis non stat cum aversione habituali ab ultimo fine naturali: sed parvuli per originale peccatum sunt habitualiter averti ab ultimo fine naturali: non enim potuit Adamus per mortale peccatum efficaciter averti à DEO ut ultimo fine supernaturali, quin simul averteretur ab illo ut ultimo fine naturali: ergo.

Secundò. Cùm Beatitudo naturalis sit status omnium bonorum naturalium aggregatione perfectus, non comparitur secum ullam miseriam

R. P. Mezg. Theol. Schol. Tom. II.

naturalem: atqui infantes absque baptismo mortui habent aliquam miseriam, & infelicitatem; nimirum detentionem in limbo subterraneo tenebroso, qui etiam infernus dicitur, & nequaquam convenit cum naturali felicitate: ergo non possunt habere beatitudinem naturalem. Minor habetur primò in Florentino primùm citato, & S. Anselmo l. c. c. 22. dicente: *Post diem iudicii nullus erit Angelus, aut homo, nisi aut in regno DEI, aut in inferno.* Et probatur ulterius ratione; tum quia non est ratio, cur post iudicium universale debeant habere alium locum, quam obtinuerint in iudicio particulari: sed in hoc obtinuerunt limbum subterraneum: ergo. Tum quia secundum communem sententiam post universale iudicium omnia elementa reducuntur ad suum situm naturalem; sicque terra undequaque erit aquis cooperta; ita ut nullus ibi relinquatur locus humanæ habitationi; adedque cùm infantes in caelo non sint futuri, neque locum habituri in terris, nec utique instar piscium in aquis nataturi, eundem habebunt locum, quem nunc habent, nimirum limbum subterraneum. Sed nunc ad aliam opinionem discutendam priori à diametro oppositam sit

§. II.

An parvuli sine baptismo mortui patiantur penam sensus?

Affirmativam tenent Gregor. Armin, in 2. d. 30. Driedo l. 1. de grat. co. 3. c. 2. Sylvius hic q. 85. a. 6. quæsit. 2. oppositam tenent communiter Thomistæ, aliique DD. cum quibus

CONCLUSIO est *negativa, & manifesta* S. Doctoris in 3. dist. 22. q. 2. a. 1. ad quæst. 2. ubi distinguens infernum in 4. partes, quarum una est infernus damnatorum, altera limbus puerorum, tertia purgatorium, quarta limbus PP. De secunda parte sic dicit: *Alius est infernus supra istum [nempe infernum damnatorum] in quo sunt tenebra, & propter carentiam Divinae visionis, & propter carentiam gratiæ; sed non est ibi pena sensibilis, & dicitur limbus puerorum.*

Probat per primò ex c. maiorem, extra de baptismo, ubi Innocentius III. dicit: *Penam originalis peccati est carentia visionis DEI: actualis vero peccati pena, gehenna perpetua cruciatus.* Ubi frustra foret utriusque penæ contradistinctio, nisi Summ. Pontifex in priori membro divisionis carentiam visionis accepisset cum exclusione cruciatus; siquidem & pena peccati actualis non solum gehennæ cruciatus, sed etiam carentiam visionis includit. Item S. Gregor. Nazianz. orat. 40. dicit: *Parvulos decedentes sine baptismo, nec gloriam, nec supplicia habituros.* Gregor. Nyll. orat. de infant. *Immatura mors infantium demonstrat, neque in doloribus & mæstitia futuros esse eos, qui sic vivere desierunt.* Et D. Bernard. serm. 3. de resurrect. *Tolle propriam voluntatem,*

Na

& non

& non erit infernus; nihil ardebit in inferno propter propriam voluntatem: Sublumo: Sed infantes in originali peccato mortui nunquam habuerunt propriam voluntatem: ergo non ardebunt in inferno.

Probatur secundò ratione. Pœna, quæ videtur notabiliter esse improporcionata pro peccato originali, non debet adstrui, nisi ex S. Script. PP, & DD. consensu evidenter colligi posse videatur: sed ex S. Script. PP, & DD. consensu potius contrarium colligitur, quàm quòd parvuli puniuntur pœnâ sensûs, eaque pœna videtur esse notabiliter improporcionata pro peccato originali: ergo non debet adstrui.

Minor quoad 1. p. patet inprimis ex auctoritatibus præmissis, & consensu ferè omnium Theologorum, qui à 500. annis scripserunt, & ampliùs patebit ex solutione objectionum: quoad secundam quoque partem probatur primò: quia pœna sensûs est passio & cruciatus personalis; peccatum verò originale non est peccatum personæ, sed potius naturæ.

Secundò: quia pœna sensûs infligitur propter inordinatam conversionem ad bonum commutabile, quâ quis propriâ voluntate suum commodum, aut delectationem in bono creato peccando quaerivit, juxta illud Apoc. 18. *Quantum glorificavit se, & in deliciis fuit, tantum date illi tormentum & luctum*: sed hoc non reperitur in peccato originali: ergo.

Tertiò. Unde aliquis non redditur dignus vituperio, & reprehensione, inde etiam non redditur dignus pœnâ positivâ cruciatûs infligendi: sed ex peccato originali præcisè nemo redditur dignus vituperio & reprehensione, quòd adeò cuique notum existimat D. Augustinus l. de 2. animabus c. 11. ut dicat, quòd illud *decantent & in montibus pastores, & in theatris poëta, & indocti in circulis, & docti in bibliothecis, &c.* ergo etiam ex solo peccato originali nemo fit dignus pœnâ positivâ sensûs.

Quartò. Pœna sensûs est effectus reprobationis positivæ: sed hæc præsupponit prævisionem peccati proprii personalis, prout dictum in Tract. de prædestinat. ergo etiam pœna sensûs illam præsupponit.

§. III.

Solvuntur objectiones.

6. **O**bjicies primò. Matth. 25. ad omnes, qui in ultimo judicio futuri sunt à sinistris, dicitur: *Discedite à me maledicti in ignem æternum.* Sed ibi intelligitur pœna sensûs, & decedentes in originali non erunt à dextris: ergo à sinistris.

Confirmatur primò ex Apoc. 20. ubi dicitur, quòd, *qui non est inventus in libro vitæ, missus est in stagnum ignis.* Sed non baptizati infantes non sunt inscripti in libro vitæ: ergo mittuntur in stagnum ignis, hoc est, tormentum gehennæ.

Confirmatur 2. Scriptura dicit, nos ratione peccati originalis nasci *filios iræ*; adeò que parvuli sine baptismo mortui sunt filii iræ: sed ira DEI nihil aliud est, quàm pœna damnationis æternæ: ergo.

Respondeo primò: Ibi principaliter esse ser-

monem de adultis. Unde ad illos, qui à dextris sunt, præmittitur: *Esurivi & dedistis mihi manducare*; ad illos verò, qui à sinistris sunt: *Esurivi, & non dedistis mihi manducare*: quæ opera non nisi ad adultos pertinere possunt. Nihilominus cum etiam non adulti in extremo judicio sint comparituri juxta generalem modum loquendi, qui habetur eodem capite: *Cum venerit Filius hominis in Majestate sua, congregabuntur ante eum omnes gentes.* Et 2. Corinth. 5. *Omnes nos manifestari oportet ante tribunal Christi*, &c. circo

Responderi potest secundò ad mentem S. D. q. 5. de malo. a. 2. ad 1. nomine ignis intelligi etiam pœnam damni; cum sapius in S. Script. nomine ignis qualibet pœna significari solet. Ut psal. 65. *Transivimus per ignem & aquam &c.* quo modo etiam exponendus est textus D. Fulgentii relatus in can. *firmissimè de consecr. dist. 4. Firmissimè crede, & nullatenus dubites, non solum homines ratione utentes, verum etiam parvulos, & sine sacramento baptisimi de hoc saculo transirentes, ignis æterni supplicio puniendos.* Quem textum modò prædictò exponit glossa *in c. nulla, de consecr. dist. 4.* dicens: *Et hæc caremia [nempe visionis DEI] est pœna ignis, de qua intelligendus est canon firmissimè de sumptibus ex Fulgentio.*

Ad 1. confirmationem Respondeo. Illomolcum manifestè loqui de adultis, siquidem præmittit illa verba: *Et indicati sunt mortui ex his, quæ scripta erant in libris secundum opera ipsorum* &c. constat autem, quòd nulla sint opera parvulorum. Nec refert, quòd dicat Apostolus, *se vidisse magnos & pusillos*, nam, ut exponit Cornel. à Lapide, illic non intelliguntur ætate & statura, sed gradu & dignitate pusilli.

Ad 2. confirmationem Respondeo, iram DEI non tantum significari & ostendi in inflictione pœnæ sensibilis, sed etiam in æterna exclusionè à regno cœlesti, ex qua parvuli sufficienter appellari possunt filii iræ.

Objic. 2. Parvuli in hac vita patiuntur pœnam sensûs, consistentem in morte, miseris & morbis corporalibus: ergo etiam non est ablitandum, ut in altera vita pœnam sensûs patientes, aliàs post mortem essent melioris conditionis, quàm ante mortem.

Respondeo: Patiuntur hanc pœnam tanquam per accidens causatam ad subtractionem dominionis integritatis seu justitiæ originalis, concedo; per se, nego antecedens & consequentiam: nam in altera vita, ubi cessat virtus agentium naturalium, pœna sensûs ex ordinatione Divina per se deberet infligi. Nec ideo essent melioris conditionis in altera vita, quia præstat infinites suffragia præsentis miseris cum capacitate vilissimè beatificæ, quàm iisdem carere cum visiois beatificæ incapacitate in æternum.

Objicitur tertiò. Major est pœna damni secundum communem Theologorum, quàm pœna sensûs: ergo si parvuli propter originale peccatum puniuntur graviore pœnâ damni, etiam puniuntur pœnâ sensûs, quæ levior est.

Confirmatur. Propter veniale peccatum quòd multò levius est, quàm originale, infligitur pœna sensûs in altera vita: ergo etiam infligitur propter originale.

Respondeo, negando consequentiam. Rationem disparitatis dat S. D. q. 5. de malo a. 2. quod poena sensus sit contraria bonae habitudini, & integritati, quae est propria & connaturalis ipsi naturae; at poena damni sit contraria perfectioni naturae excedenti ordinem ipsius naturae; sed non est inconveniens, ut quis detrimentum patiatur in his, quae sunt supra naturam, propter peccatum alterius, quod tamen aliquo modo ad ipsum pertinebat: est tamen inconveniens ut detrimentum patiatur absque suo personali delicto in his, quae sunt naturae suae propria.

Ad confirmat, quoque negatur paritas. neque enim gravitas culpae praesens est ratio, cur infligatur poena sensus; sed quia quis propria voluntate inordinatam delectationem, aut commoditatem quaerit in bono commutabili, quod cum etiam fiat a peccante venialiter, non autem reperitur in habente peccatum originale, patet ratio disparitatis.

9. Obijcies quartò. Sequeretur, quod aliquis habens simul peccatum originale & actuale non majorem poenam in inferno pateretur, quam habens solum peccatum mortale actuale; nam etiam per quodlibet mortale peccatum inducitur poena damni; sed hoc est absurdum; ergo.

Respondeo, poenam ipestando physice & extensivè, non pateretur majorem, concedo; moraliter & intensivè, nego: cum enim habens simul peccatum originale & actuale poenam damni patiatur ex duplici titulo aequato, habetur pro poena magis moraliter intensa & radicata, quemadmodum is, qui propter plura peccata habentia annexam censuram, est excommunicatus, habetur pro magis excommunicato.

10. Obijcies quintò. Ipsa alligatio parvulorum ad limbum est poena sensus; sed hanc in nostra sententia parvuli patiuntur & patientur in aeternum: ergo patiuntur poenam sensus. Major probatur: Poena sensus, quam daemones & animae damnatae patiuntur ab igne infernali iuxta nostram sententiam in Tract. de Angelis, consistit in illorum alligatione & detentione ab igne infernali; sed aequè parvuli alligantur & detinentur à limbo; ergo.

Respondeo, negando majorem; ad probationem distinguo majorem, consistit in illorum detentione ab igne infernali activa, & contraria, concedo; tantum formali, vel negativa detentione, nego. Sed parvuli detinentur à limbo formaliter & negativè, concedo; activè & contrariè, nego minorem & consequentiam. Formaliter & negativè, non autem activè detinentur à limbo, quia limbus est illud spatium, extra quod non possunt esse & operari, id quae non propterea, quasi limbus aliqua qualitate producta sibi subjiceret, & à connaturalibus operationibus impediret animas parvulorum, quo modo daemones ab igne torqueri loco citato diximus, sed propter subtractionem Divini concursus, ne extra limbum operari possint, qui est modus negativè detinendi in limbo: ideoque potius dici debet, parvulos detineri & alligari in limbo, quam à limbo. Vide S. D. q. 20. de Verit. a. 1. ad 11.

§. IV.

Aliqua quaesita resolvuntur.

R. P. Mezg. Schol. Tom. II.

Quaeres primò: An parvuli propter carentiam visionis patiantur tristitiam, & animi dolorem; quemadmodum adulti sustinentes poenam damni, propterea gravissimè affliguntur?

Respondeo, negativè. Et probatur primò auctoritate Gregorii Nyss. supra citati, qui dicit: *Immatura mors infantium demonstrat, neque in doloribus, & miseria futurus esse eos, qui sic vivere deserunt.*

Probatur secundò ratione; quia non videtur conveniens, ut parvuli sentiant majorem dolorem, quam sit dolor sensibilis causatus ab igne infernali, si enim ipsos immunitas à personali peccato eximit à dolore minori, cur non magis eximat à majori? Sed juxta doctrinam D. Chrysostomi ho. 24. in Matth. dolor, quem damnati sentiunt ob amissam beatitudinem, major est dolore sensibili, quem ab igne inferni patiuntur: ergo.

Probatur tertio ratione S. D. in 2. dist. 33. q. 2. a. 2. in arg. Sed contra. Recta ratio non patitur, ut aliquis affligatur de eo, quod suam proportionem excedit, sed tantum de eo, quod caret aliquo bono, ad quod jus, exigentiam, aptitudinem, aut proportionem habuit: sicut nullus sapiens homo affligitur de hoc, quod non possit volare: atqui in parvulis nullum erat jus, aptitudo, & proportio ad aeternam gloriam: ergo de ipsius carentia rationabiliter tritari non possunt.

Imò, inquis, habuerunt proportionem, quatenus erant contenti in Adamo. Sed contra occurrit S. D. loco cit. Recta ratio non patitur, ut aliquis perturbetur de eo, quod in ipso non fuit, ut vitaretur: sed in pueris est recta ratio nullo actuali peccato obliquata: ergo non turbantur de hoc, quod talem poenam sustineant, quam vitare nullo modo poterunt. Hæc S. D. Unde videtur, ad tristitiam causandam non sufficere, quod haberint remotam & moralem capacitatem ad beatitudinem, quatenus contenti erant in suo capite.

Quaeres secundò: qualis sit futurus status parvulorum post extremum judicium?

Respondeo primò. Illos habituros corpora integra in ea quantitate, quam habuissent, si ad adultam aetatem pervenissent; prout etiam de damnatis dicit S. D. in 4. d. 44. q. 3. a. 1. qc. 1. *ex eo, quod perfecta sunt DEI opera: sed resurrectio est opus peculiare Divinae virtutis.*

Secundò. Erunt immortales, incorruptibiles, impossibiles, non ratione alicujus dotis, aut doni intrinseci, sed ex ordinatione Divina, & defectu exterioris agentis, cum post resurrectionem corporum sola detur actio corporea ad puniendum.

Tertio. Erunt impeccabiles etiam non ab intrinseco, sed ab extrinseco, ex DEI providentia subtrahente concursum ad omne materiale peccati ratione status, quia nimirum jam sunt in termino viae, ubi non amplius mutatur voluntas à dispositione, quam habuit in via, ut habet S. D. q. 5. de malo a. 3. in c. Unde cum infans nullum haberint inordinatum voluntatis actum in via, Divinae providentiae dispositione à simili deordinatione praeservantur in termino viae.

Quartò. Habebunt aliquam cognitionem, & dilectionem DEI, ut auctoris naturae, non tamen amabilem, & efficacem, quae cum habituali & efficaci aversione ab ultimo fine naturali non consistit. Praeter quas cognitiones habituri sunt per species infusas quorundam objectorum naturalium cognitiones, cum hoc sit omnino secundum connaturalem exigentiam naturae rationalis, ut habet

S. D. in 2. d. 33. q. 2. a. 2. in c.

N n 2

TRACTA-